

संस्कृत-मीमांसाविभागः

प्रश्नकोशः

मीमांसाशास्त्रे चतुर्वर्षीयशास्त्री/ स्नातकपाठ्यक्रमः

Question Bank of FYUG Programme in Sanskrit Mimamsa.

द्वितीयषण्मासिकः (Semester-II)

UGSMDS201

संस्कृतवाङ्मयपरिचयः

क्रेडिट - 4

अङ्काः - 60

1. वेदशब्दस्य व्युत्पत्तिः का ?
2. आपस्तम्बमतानुसारं वेदलक्षणं किम् ?
3. सायणाचार्यमतानुसारं वेदलक्षणं किम् ?
4. कति वेदाः सन्ति ?
5. प्राचीनतमः वेदः कः ?
6. ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति ?
7. ऋग्वेदे कति सूक्तानि सन्ति ?
8. ऋग्वेदे कति मन्त्राः सन्ति ?
9. अथर्ववेदे कति काण्डानि सन्ति ?
10. 'ब्रह्मवेदः' इत्यभिधानेन कः वेदः अभिहितः ?
11. शौनकशाखा केन वेदेन सम्बद्धा ?
12. कृष्णयजुर्वेदस्य कति शाखाः समुपलभ्यन्ते ?
13. शुक्लयजुर्वेदस्य कति शाखाः समुपलभ्यन्ते ?
14. अथर्ववेदस्य कति शाखाः सन्ति ?
15. ऋग्वेदस्य द्वितीयमण्डलस्य ऋषिः कः ?
16. ऋग्वेदस्य तृतीयमण्डलस्य ऋषिः कः ?
17. ऋग्वेदस्य चतुर्थमण्डलस्य ऋषिः कः ?
18. ऋग्वेदस्य पञ्चममण्डलस्य ऋषिः कः ?
19. ऋग्वेदस्य षष्ठमण्डलस्य ऋषिः कः ?
20. ऋग्वेदस्य सप्तममण्डलस्य ऋषिः कः ?
21. वेदाङ्गानि कति सन्ति ?
22. घ्राणेन्द्रियरूपं वेदाङ्गं किम् ?
23. वेदपुरुषस्य मुखरूपं वेदाङ्गं किम् ?
24. हस्तरूपं वेदाङ्गं किम् ?
25. पादरूपं वेदाङ्गं किम् ?
26. चक्षुरूपं वेदाङ्गं किम् ?
27. कल्पसूत्रं कति प्रकारकम् अस्ति ?
28. ऋग्वेदस्य द्रष्टा कः ?
29. यजुर्वेदस्य द्रष्टा कः ?
30. सामवेदस्य द्रष्टा कः ?
31. अथर्ववेदस्य द्रष्टा कः ?
32. ऋग्वेदस्य पुरोहितः कः ?
33. यजुर्वेदस्य पुरोहितः कः ?
34. सामवेदस्य पुरोहितः कः ?
35. अथर्ववेदस्य पुरोहितः कः ?

लघुप्रश्नाः/ टिप्पणी

1. वेदः
2. ऋग्वेदः

3. यजुर्वेदः
4. सामवेदः
5. अथर्ववेदः
6. वेदाङ्गानि
7. शिक्षावेदाङ्गम्
8. निरुक्तम्

दीर्घप्रश्नाः -

10 Marks

1. चतुर्णां संहितानां सामान्यपरिचयो दीयताम्।
2. वैदिकसाहित्यमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम्।
3. ऋग्वेदमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम्।
4. यजुर्वेदसाहित्यमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम्।
5. सामवेदसाहित्यमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम्।
6. अथर्ववेदसाहित्यमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम्।
7. वेदानां महत्त्वं प्रतिपादयत।
8. वेदाङ्गसाहित्यस्य प्रतिपाद्यविषयं उपस्थापयत।
9. वैदिकछन्दोविषये प्रबन्ध एको प्रस्तूयताम्।

अन्वितिः - आ (Unit-2)

मन्त्र-ब्राह्मण-आरण्यक-उपनिषदां परिचयः —

अतिलघुप्रश्नाः -

1 Marks

1. एकस्य ऋग्वेदीयब्राह्मणग्रन्थस्य नाम लिखत ।
2. एकस्य शुक्लयजुर्वेदीयब्राह्मणग्रन्थस्य नाम लिखत ।
3. एकस्य कृष्णयजुर्वेदीयब्राह्मणग्रन्थस्य नाम लिखत ।
4. एकस्य सामवेदीयब्राह्मणग्रन्थस्य नाम लिखत ।
5. एकस्य अथर्ववेदीयब्राह्मणग्रन्थस्य नाम लिखत ।
6. गोपथब्राह्मणं कस्य वेदस्य अन्तर्गतम् ?
7. एकस्य ऋग्वेदीयारण्यकग्रन्थस्य नाम लिखत ।
8. शाङ्खायनारण्यकं कस्य वेदस्य अन्तर्गतम् ?
9. ऐतरेयारण्यकं कस्य वेदस्य अन्तर्गतम् ?
10. एकस्य शुक्लयजुर्वेदीयारण्यकग्रन्थस्य नाम लिखत ।
11. एकस्य कृष्णयजुर्वेदीयारण्यकग्रन्थस्य नाम लिखत ।
12. एकस्य सामवेदीयारण्यकग्रन्थस्य नाम लिखत ।
13. कस्य वेदस्य कोऽपि आरण्यकग्रन्थः नास्ति ?
14. उपनिषद् का ?
15. एकस्य ऋग्वेदीयोपनिषदग्रन्थस्य नाम लिखत ।
16. एकस्य शुक्लयजुर्वेदीयोपनिषदग्रन्थस्य नाम लिखत ।
17. एकस्य कृष्णयजुर्वेदीयोपनिषदग्रन्थस्य नाम लिखत ।
18. एकस्य सामवेदीयोपनिषदग्रन्थस्य नाम लिखत ।
19. छान्दोग्योपनिषद् केन वेदेन सम्बद्धा ?
20. एकस्य अथर्ववेदीयोपनिषदग्रन्थस्य नाम लिखत ।
21. 'ब्राह्मणम्' शब्दस्य व्युत्पत्तिः का ?

22. गोपथब्राह्मणे कति विभागाः सन्ति ?
23. गोपथब्राह्मणे कति प्रपाठकाः सन्ति ?
24. आरण्यकशब्दस्य व्युत्पत्तिः का ?
25. मैत्रायणीयारण्यकं कस्य वेदस्य अन्तर्गतम् ?
26. 'उपनिषद्' इति शब्दस्य का व्युत्पत्तिः ?
27. 'उपनिषद्' इत्यत्र 'सद्' धातोः कति अर्थाः सन्ति ?
28. ईशावास्योपनिषद् अपरं नाम किम् ?
29. छान्दोग्योपनिषद् कस्य वेदस्य अन्तर्गता ?
30. केनोपनिषद् कस्य वेदस्य अन्तर्गता ?

लघुप्रश्नाः/ टिप्पणी -

6 Marks

1. ऐतरेयब्राह्मणम्
2. शतपथब्राह्मणम्
3. तैत्तिरीयब्राह्मणम्
4. गोपथब्राह्मणम्
5. ब्राह्मणानां महत्त्वम्
6. तैत्तिरीयारण्यकम्
7. छान्दोग्यारण्यकम्
8. ईशावास्योपनिषद्
9. ऐतरेयारण्यकम्
10. केनोपनिषद्

दीर्घप्रश्नाः -

10 Marks

1. ब्राह्मणसाहित्यमधिकृत्य एको निबन्धः प्रस्तूयताम् ।
2. ब्राह्मणसाहित्यस्य प्रतिपाद्यविषयमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
3. ब्राह्मणानां महत्त्वं प्रतिपाद्यताम् ।
4. आरण्यकसाहित्यमधिकृत्य एको निबन्धः प्रस्तूयताम् ।
5. आरण्यकस्य महत्त्वं प्रतिपाद्यताम् ।
6. उपनिषदां महत्त्वं प्रतिपाद्यताम् ।
7. 'उपनिषद्' शब्दस्य निर्वचनं प्रदर्श्य प्रमुखोपनिषदां परिचयः समुपवर्णयताम् ।
8. ईशावास्योपनिषदम् अधिकृत्य प्रबन्ध एको विरचयताम् ।

अन्वितिः - इ (Unit - 3)

संस्कृतसाहित्येतिहासः —

अतिलघुप्रश्नाः -

1 Marks

1. महाकाव्यं किम् ?
2. महाकाव्यस्य एकं लक्षणं प्रदीयताम् ।
3. रघुवंशस्य रचनाकारः कः ?
4. रघुवंशे कस्य वंशस्य वर्णनं कृतम् ?
5. कुमारसम्भवस्य मुख्यविषयः कः ?
6. पार्वती कस्य पत्नी आसीत् ?
7. किरातार्जुनीयस्य रचनाकारः कः ?
8. कः किरातरूपं धारयति ?
9. शिशुपालवधस्य कर्ता कः ?
10. शिशुपालः केन हतः ?
11. नैषधीयचरितस्य रचनाकारः कः ?

12. नैषधीयचरिते कयोः कथा वर्णिता ?
13. अलङ्काराः किमर्थं प्रयुज्यन्ते ?
14. महाकाव्ये कीदृशो नायको भवेत् ?
15. रघुवंशे कति सर्गाः सन्ति ?
16. रघुवंशस्य प्रथमसर्गस्य नाम किम् ?
17. कुमारसम्भवे कति सर्गाः सन्ति ?
18. रघुवंशे कतिसंख्यकानां राज्ञां वर्णनमुपलभ्यते ?
19. कालिदासस्य कति महाकाव्यानि सन्ति ?
20. कालिदासस्य कति खण्डकाव्यानि सन्ति ?
21. कालिदासस्य कति नाटकानि सन्ति ?
22. शिशुपालवधे को यज्ञः वर्णितः ?
23. शिशुपालः कस्य शत्रुः आसीत् ?
24. नैषधीयचरिते नलः कस्य देशस्य राजा आसीत् ?
25. चम्पूकाव्यं किम् ?
26. चम्पूकाव्यस्य मुख्यलक्षणं किम् ?
27. 'नलचम्पू' कस्य रचना ?
28. नाटके को अगीरसो भवति ?
29. नलचम्पूकाव्यस्य नायकः कः ?
30. नलचम्पूकाव्यस्य नायिका का ?
31. नाटकं किम् ?
32. नाट्यशास्त्रं केन रचितम् ?
33. नाटके कति अङ्का भवेयुः ?
34. नलचम्पूकाव्यं केन विरचितम् ?
35. 'अभिज्ञानशाकुन्तलम्' कस्य कृतिः ?
36. 'मृच्छकटिकम्' कस्य कृतिः ?
37. गद्यकाव्यं किम् ?
38. 'कादम्बरी' कस्य रचना ?
39. 'हर्षचरितम्' कस्य कृतिः ?
40. गद्यकाव्यस्य मुख्यभेदौ कौ ?

लघुप्रश्नाः/ टिप्पणी

6 Marks

1. नलचम्पू
2. रामायणम्
3. महाभारतम्
4. चम्पूकाव्यम्
5. रघुवंशम्
6. किरातार्जुनीयम्
7. माघः
8. कालिदासः
9. भारविः
10. कुमारसम्भवम्
11. बाणभट्टः
12. अभिज्ञानशाकुन्तलम्

दीर्घप्रश्नाः

10 Marks

1. चम्पूकाव्यानामुपरि एको लेखः प्रस्तूयताम्।
2. संस्कृतमहाकाव्यानां सामान्यपरिचयः दीयताम्।
3. महाकाव्यस्य लक्षणानि निरूप्यन्ताम्।

4. संस्कृतमहाकाव्यानाम् उत्पत्तिं विकासं च वर्णयत।
5. संस्कृतगद्यकाव्येषु बाणभट्टस्य योगदानं विवेचयत।
6. संस्कृतगद्यकाव्यस्य स्वरूपं वैशिष्ट्यं च विवेचयत।
7. चम्पूकाव्यस्य स्वरूपं वैशिष्ट्यं च विवेचयत।
8. संस्कृतनाटकानां सामान्यपरिचयो विस्तरेण आलोच्यताम्।

अन्विति: - ई (Unit- 4)

संस्कृतनिबन्धलेखनम् —

अतिलघुप्रश्नाः -

1 Marks

1. संस्कृतनिबन्धस्य का परिभाषा अस्ति ?
2. निबन्धः कः ?
3. 'निबन्धः' इति शब्दस्य व्युत्पत्तिः का ?
4. प्रस्तावना नाम किम् ?
5. उपसंहारस्य प्रयोजनं किम् ?
6. निबन्धलेखनस्य भाषा कथं भवेत् ?
7. वर्णनात्मकः निबन्धः कः ?
8. भावनात्मकनिबन्धः कः ?
9. निबन्धे शीर्षकस्य महत्त्वं किम् ?
11. निबन्धे अन्तिमभागः कः ?
12. निबन्धे प्रथमभागः कः ?
13. निबन्धलेखनस्य मूलावयवाः के सन्ति ?
14. निबन्धलेखनस्य अन्तिमचरणं किम् ?
15. निबन्धलेखनस्य प्रथमचरणं किम् ?
16. निबन्धलेखनाभ्यासेन किं वर्धते ?

लघुप्रश्नाः / टिप्पणी

6 Marks

1. संस्कृतनिबन्धस्य प्रयोजनानि।
2. संस्कृतनिबन्धस्य लक्षणानि।
3. संस्कृतनिबन्धलेखनस्य विशेषताः।
4. निबन्धलेखनविधिः।
5. निबन्धलेखनाभ्यासः।
6. निबन्धलेखनस्य मूलावयवाः।

दीर्घप्रश्नाः-

10 Marks

1. निबन्धलेखनस्य स्वरूपं स्पष्टयत।
2. रामायणमधिकृत्य प्रबन्ध एको प्रस्तूयताम्।
4. निबन्धलेखनस्य विशेषतासम्बन्धे प्रबन्धमेकं प्रस्तूयत।
3. कालिदासस्य विषये निबन्धमेकं प्रस्तूयत।
4. असमराज्ये संस्कृतचर्चाविषयकं एकम् आलोचनं क्रियताम्।
5. अधोलिखितेषु कस्यचित् एकस्य विषयस्योपरि निबन्धमेकं लिखत।

शंकरदेवः, महाभारतम्, भारतीयदर्शनम्, संस्कृतस्य महत्त्वम्।

.....XXX.....